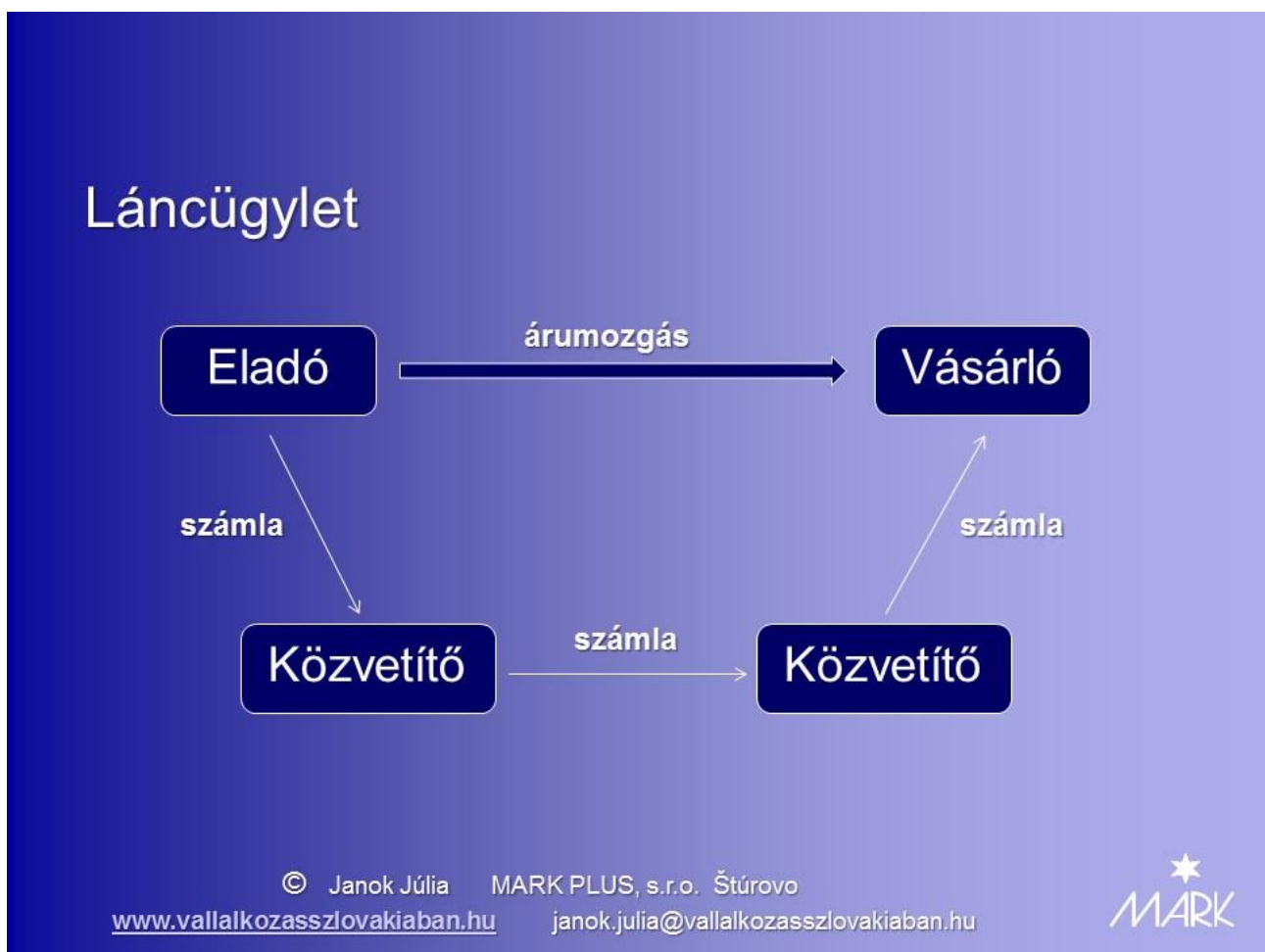

Láncügylet lényege egyszerűen és érthetően

Láncügyletnek (*reťazové obchody*) olyan értékesítést nevezünk, amelynél akár háromnál több résztvevője is van az ügyletnek. Előfordulhat olyan is, hogy a három résztvevő esetében nincsenek teljesítve a feltételek ahhoz, hogy a háromoldalú ügylet kedvezményeit élvezhesse a 222/2004 számú szlovák hozzáadottérték-adó (DPH/szlovák ÁFA) 45.§ értelmében.

Amennyiben egy áruértékesítésnek több mint három résztvevője van, az ügyletre nem vonatkozik a háromoldalú ügylet kedvezménye.

Meghatározó, hogy kinek a terhére történik a fuvarozás

Amennyiben két vagy több egymást követő értékesítés jön létre, és csak egyetlen áruszállítás, abban az esetben a **szállítást csak az egyik értékesítéshez lehet vonatkoztatni.**

Ezt nevezzük **mozgó értékesítésnek.**

Azt az értékesítést, amelyhez nem vonatkozik szállítás, **nyugvó értékesítésnek** nevezzük.

Láncügyletek alapelvei

Két vagy több egymást követő értékesítést, amelyekkel egyetlen árumozgás függ össze, időben is egymást követőnek kell tekinteni (itt fontos meghatározni, hogy melyik a **mozgó értékesítés** és melyik a **nyugvó értékesítés**).

A második vagy a következő értékesítő csak akkor ruházhatja át a vásárlóra az áruval rendelkezés tulajdonosi jogát, ha ezt korábban megkapta az első ill. előző értékesítőtől, ezért a következő értékesítésre csak az előző értékesítés után kerülhet sor.

Mozgó értékesítés

- az, amelyikhez a szállítás kapcsolódik,
- csak egy mozgó értékesítés lehet a láncügyletben,
- amennyiben valamelyik közbelső résztvevő (közvetítő) terhére történik a szállítás, speciális szabály vonatkozik rá,
- közösségen belüli értékesítésnek minősül, így ez az **adómentes ügylet** a szlovák hozzáadottérték-adó törvény 43.§-a értelmében.

Nyugvó értékesítés

- az összes többi értékesítés, amelyekhez nem kapcsolódik szállítás (fuvarozás vagy feladás),
- **ha a mozgó értékesítést megelőzi, teljesítés helye a szállítás megkezdése szerinti hely,**
- **ha a mozgó értékesítést követi, teljesítés helye a szállítás vége szerinti hely.**

Egy példán szemléltetve

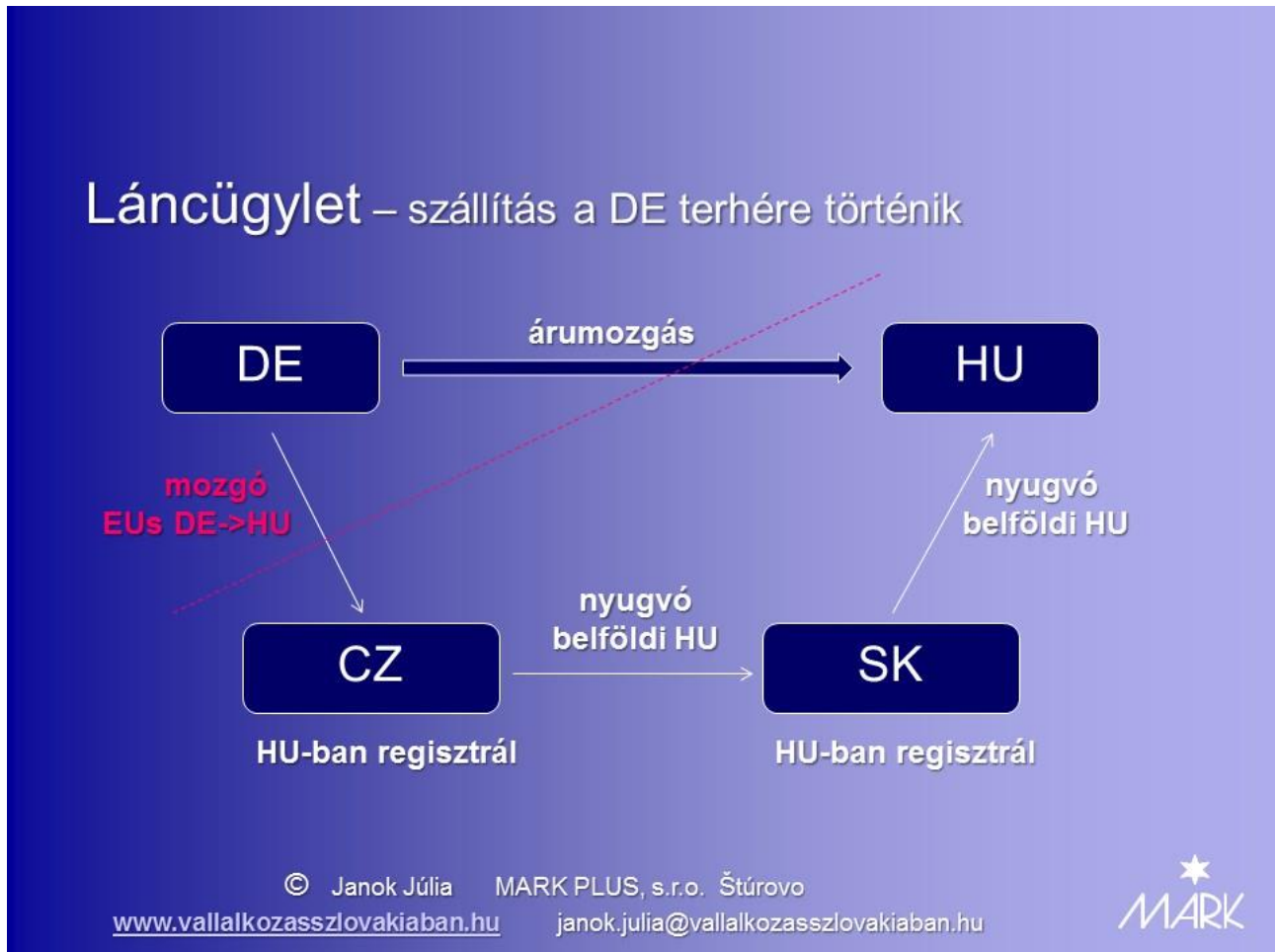
Az áruértékesítésben 4 különböző EU tagállamban letelepedett cég vesz részt. Az árut német (DE) cégtől vásárolja a cseh cég (CZ), aki továbbadja a szlovák vállalkozásnak (SK), majd a szlovák cég (SK) is továbbadja a végső vásárlónak – magyar cégnek (HU). Az áru egy fuvarral a német cégtől (DE) közvetlenül a magyar céghez (HU) szállított.

Mint fentebb már részletesen taglalva volt, az a lényeg, hogy melyik cég terhére történik a fuvarozás.

1. A német cég (DE) fizeti a fuvart

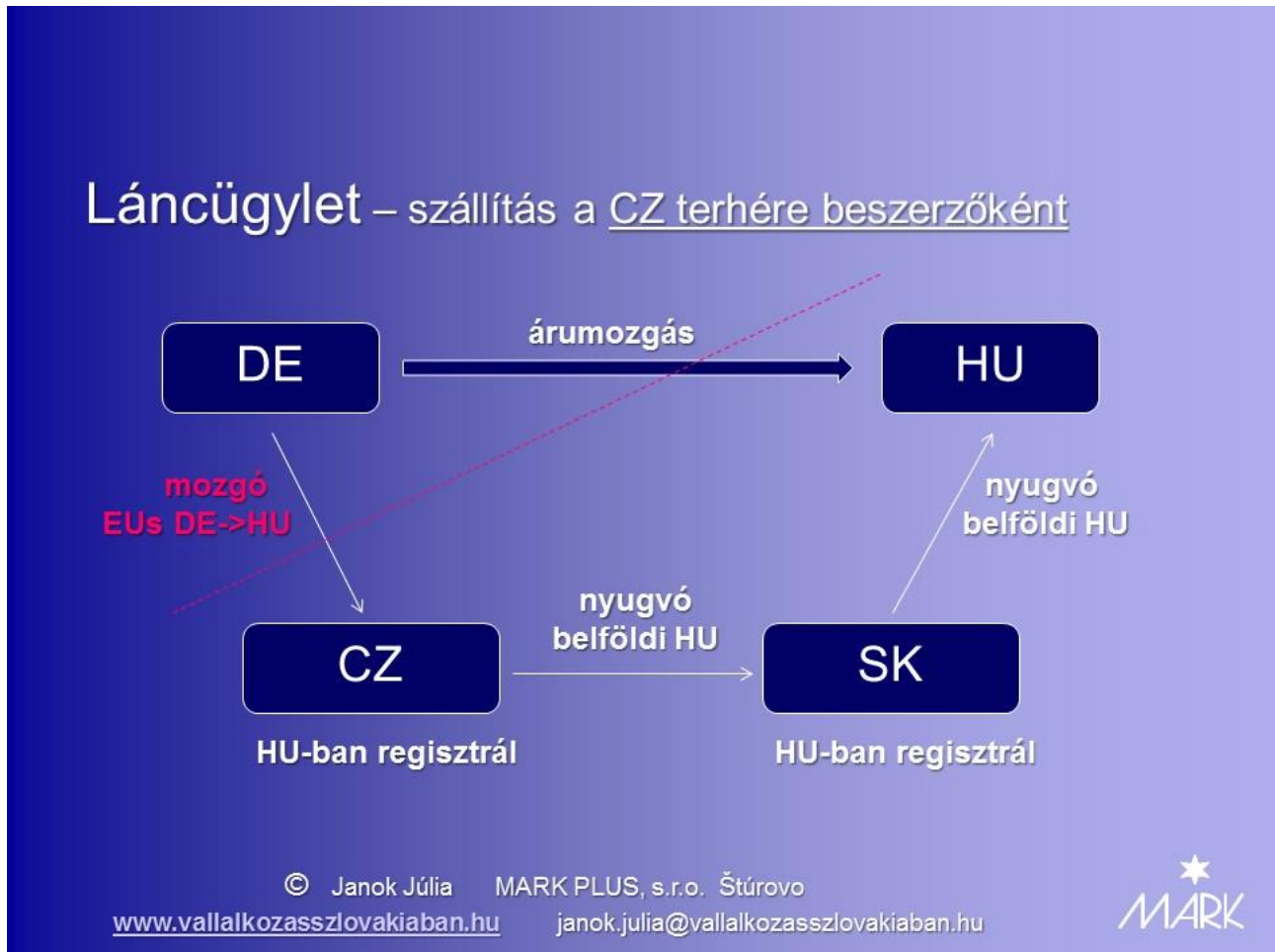
Ez esetben az első üzleti kapcsolat a német cég (DE) és a cseh cég (CZ) között tekintendő mozgó értékesítésnek. Ez az adómentes ügylet.

A cseh cégnek (CZ) az árut befogadó országában szükséges hozzáadottérték-adó fizetésre regisztrálni. Ebben a példában magyar ÁFA-val fogja tovább számlázni a szlovák cég (SK) felé, aki szintén az áru befogadójának országában regisztrált, tehát ez esetben magyar ÁFA fizető.

2. A cseh cég (CZ) árubeszerzőként fizeti a fuvar

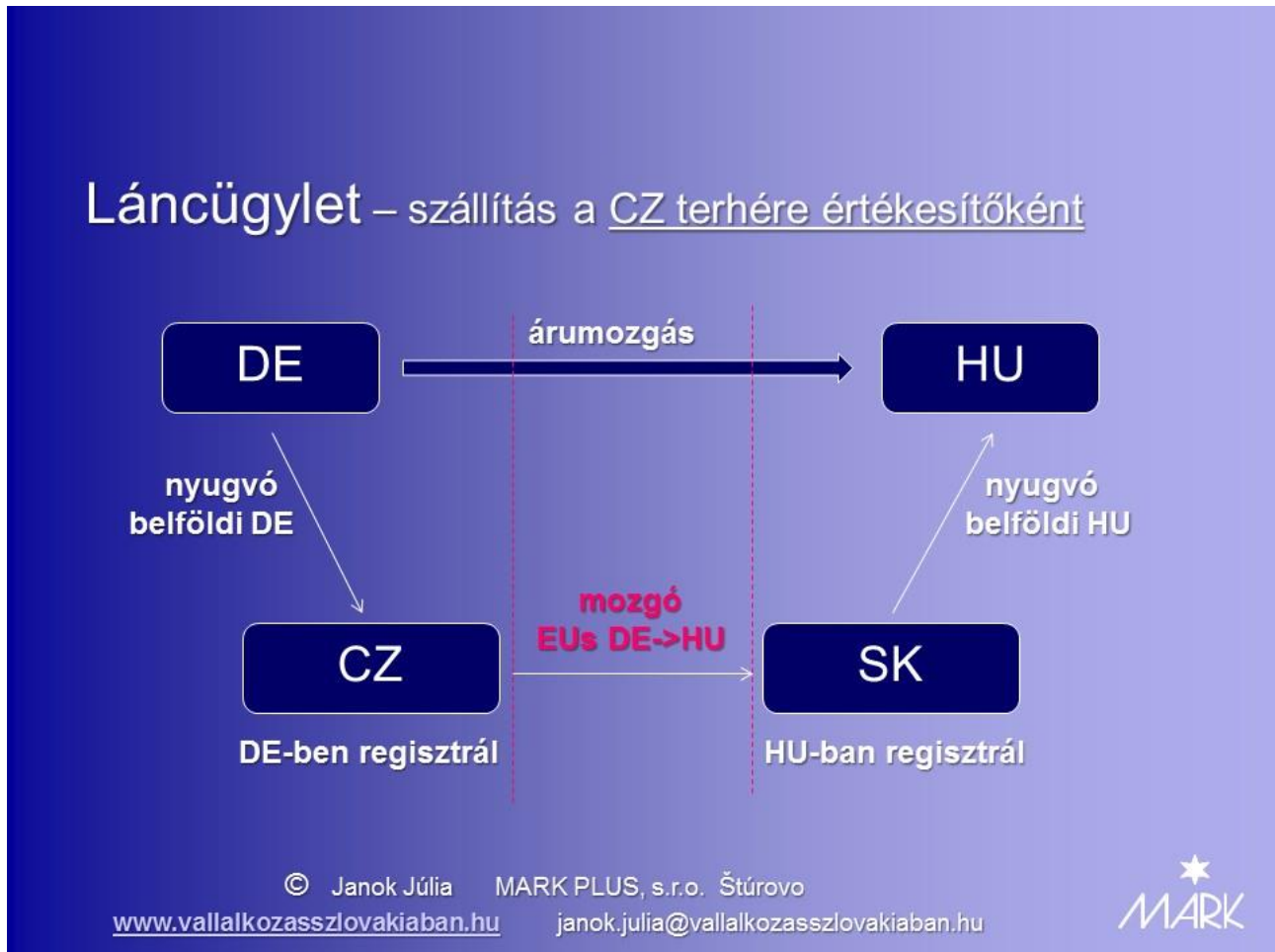
Ez esetben is az első üzleti kapcsolat a német cég (DE) és a cseh cég (CZ) között tekintendő mozgó értékesítésnek. Ez az adómentes ügylet.

Hasonlóképpen mint az előző példában, a cseh cégnek (CZ) az árut befogadó országában szükséges hozzáadottérték-adó fizetésre regisztrálni. Ebben a példában magyar ÁFA-val fogja tovább számlázni a szlovák cég (SK) felé, aki szintén Magyarországon regisztrált ÁFA fizető.

3. A cseh cég (CZ) áruértékesítőként fizeti a fuvarát

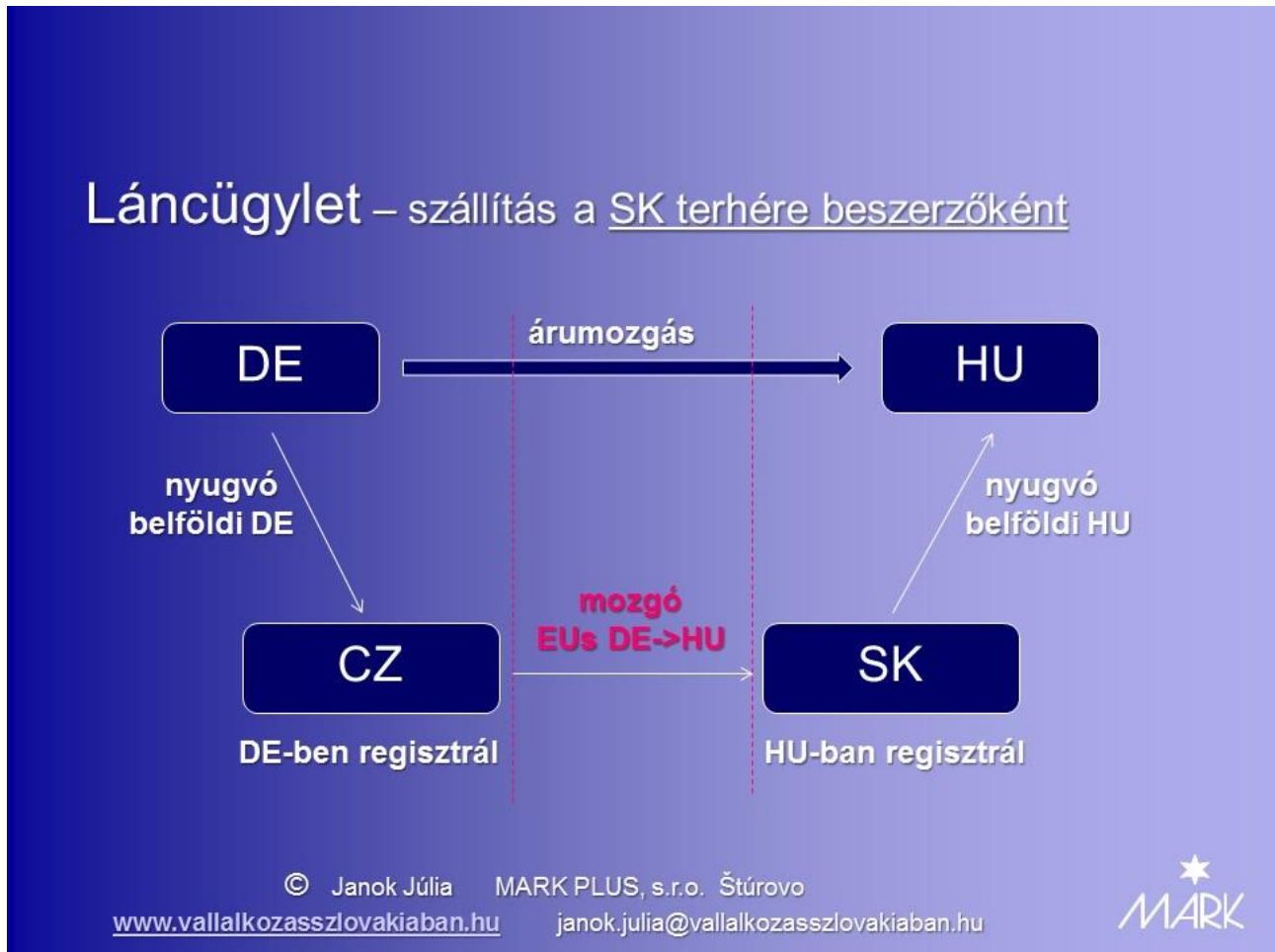
Az előzőhöz képest, mikor a cseh cég (CZ) árubeszerzőként fizeti a fuvar díját, az a lényeges különbség, hogy a második ügylet a cseh cég (CZ) és a szlovák cég (SK) között tekintendő mozgó értékesítésnek. Ebben az esetben a második értékesítés az adómentes ügylet.

Ebben az esetben viszont a cseh cégnek (CZ) az áruszállítás indításának országában szükséges hozzáadottérték-adó fizetésre regisztrálni. Tehát Németországban kell hogy legyen MWST fizető státusza. Német MWST-el kapja a számlát a német cégtől (DE). Németországban benyújtott adóbevallás által tudja visszaigényelni a kifizetett MWST-t. A cseh cég (CZ) adómentesen számlázza tovább a szlovák (SK) cég felé. A szlovák cégnek viszont Magyarországon regisztrált ÁFA fizető státusszal szükséges rendelkeznie. Magyar ÁFA-val számlázza tovább a magyar cég (HU) felé.

4. A szlovák cég (SK) árubeszerzőként fizeti a fuvar

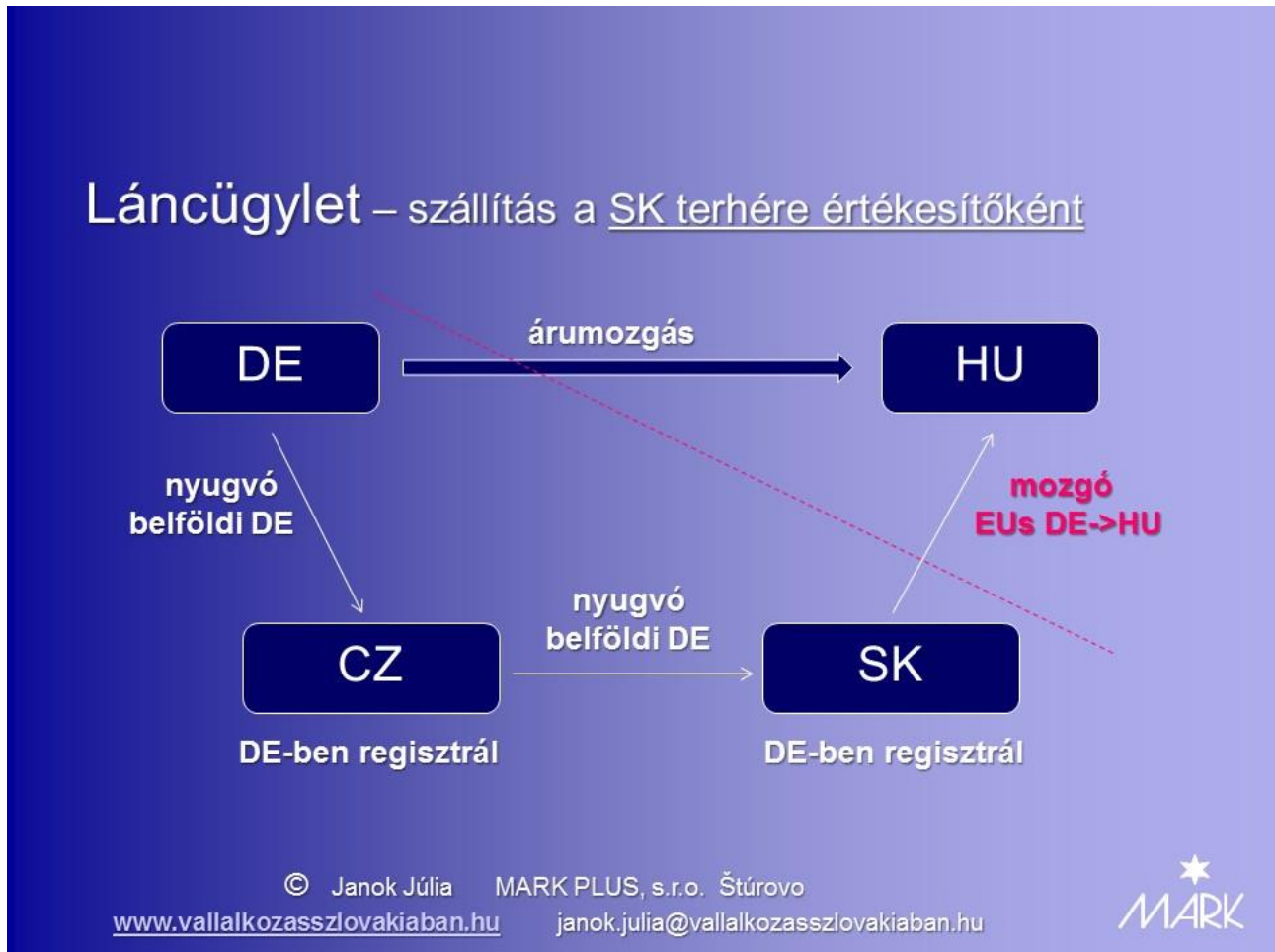
Ismét a második ügylet – a cseh cég (CZ) és a szlovák cég (SK) között tekintendő mozgó értékesítésnek. Ez az értékesítés **az adómentes ügylet**.

Ez esetben is a cseh cégnek (CZ) az áruszállítás indításának országában szükséges hozzáadottérték-adó fizetésre regisztrálni. Németországban legyen MWST fizető státusza. Német MWST-el kapja a számlát a német (DE) cégtől. A cseh cég (CZ) adómentesen számlázza tovább az árut a szlovák (SK) cég felé. A szlovák cégnek Magyarországon regisztrált ÁFA fizető státusszal szükséges rendelkeznie. Magyar ÁFA-val számlázza tovább az árut a magyar cég (HU) felé.

5. A szlovák cég (SK) áruértékesítőként fizeti a fuvar

Itt viszont az a különbség, hogy a harmadik ügylet a szlovák cég (SK) és a magyar (HU) cég között tekintendő mozgó értékesítésnek. Ebben az esetben a harmadik értékesítés az adómentes ügylet.

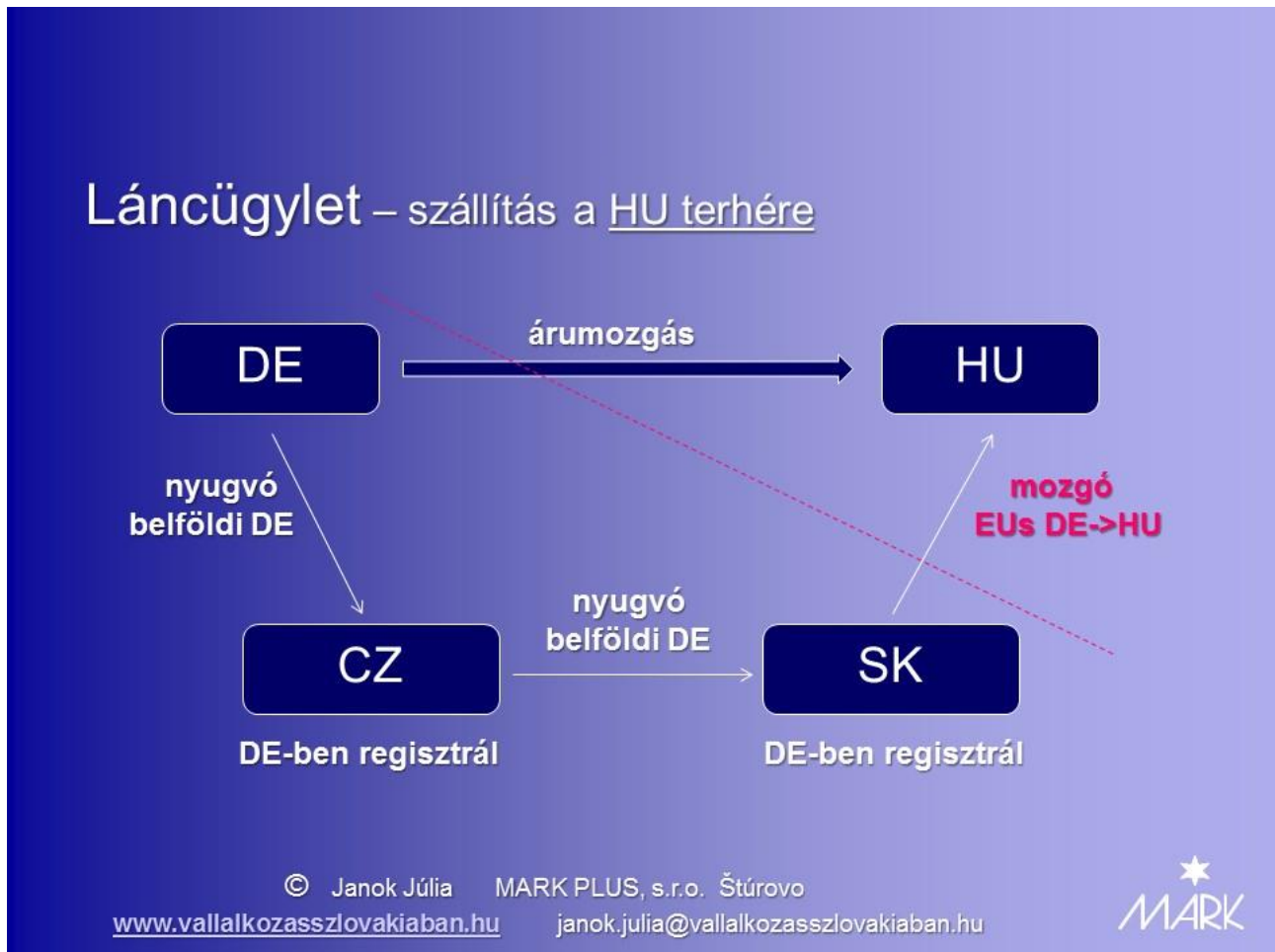

Az előző két ügylet tekintendő nyugvó ügyletnek. Így mindkettő – a cseh cég (CZ) és a szlovák cég (SK) is Németországban hozzáadottérték-adó státusszal kell hogy rendelkezzen. Mindkét ügyletnél német MWST-t tartalmaz a számla.

A szlovák cég (SK) és a magyar cég (HU) közötti ügylet a mozgó, így a szlovák cég (SK) adómentesen állítja ki a számlát a magyar cég (HU) felé.

6. A magyar cég (HU) fizeti a fuvar

Hasonlóképpen mint az 5. példában a harmadik ügylet a szlovák cég (SK) és a magyar cég (HU) között tekintendő mozgó értékesítésnek. A harmadik értékesítés az adómentes ügylet.

Az első két ügyletnél német MWST-t tartalmaz a számla. Ebben az esetben is a szlovák cég (SK) és a magyar cég (HU) közötti ügylet a mozgó. A szlovák cég (SK) adómentesen állítja ki a számlát a magyar cég (HU) felé.

5 résztvevő a láncügyletben

Elméletben képzeljük a cseh (CZ) és a szlovák cég (SK) közé még egy osztrák céget (AT). Feltételezzük, hogy a számlázás követi a láncügyletet, tehát egymást követik az egyes ügyletek. A láncban bármennyi cég lehetne résztvevő, **mindenképp csak egy ügylet lehet mozgó ügylet**. Ennek a számlázása történik hozzáadottérték-adó nélkül. Azoknál az ügyleteknél, amelyek megelőzik a mozgó ügyletet, a résztvevőknek németországi (DE) adóregisztrációval kell rendelkezni és német MWST-el kell kiállítani a számlát. Azoknál az ügyleteknél, amelyek követik a mozgó ügyletet, e példa szerint magyar ÁFA-val kell kiállítani a számlát és természetesen a résztvevőknek magyar közösségi adószámmal kell rendelkezniük.

Láncügylet tervezése

A példák alapján látjuk, hogy nem mindegy, hogy a két középső résztvevő árubeszerzőként vagy áruértékesítőként fizeti a fuvardíjat. Ezt ők döntenek el. Ettől függ, hogy az első értékesítő országában, vagy az utolsó vásárló országában szükséges regisztrálniuk hozzáadottérték-adó fizetőként.

Fordítsuk meg a személetet: Amennyiben ismert, hogy mely országokban letelepedett cégek vesznek részt a láncügyletben, szükséges megnézni, hogy ezek a cégek melyik másik országban is rendelkeznek hozzáadottérték-adó fizető státusszal. Ez alapján lehet eldönteni, hogy a láncügyletben melyik rész legyen a mozgó ügylet. Ennek függvénye, hogy a többi résztvevőnek melyik országban szükséges meglépni a regisztrációt.

Elképzelhetjük a példát úgy is, hogy a résztvevő cégek valamilyen módon kapcsolt vállalkozások. Egy másik megközelítés a láncügylet tervezésénél lehet az is, hogy döntő szerepe van a szállítási költség valamelyik résztvevőhöz történő terhelése. Ez alapján szükséges meglépni az adott konstrukcióban a hozzáadott érték-adó regisztrációkat az adott országokban.

További szakmai cikkeket a www.vallalkozasszlovakian.hu oldalon találhat.

Ha tetszett a cikk és szeretne további hasznos információkhoz jutni, [itt feliratkozhat hírlevelemre](#), amelyhez ajándékba egy kis SK-HU szakszótárat küldök.

Szerző: Janok Júlia – Szlovákiai vállalkozások szakértője, 2018.10.01.

